

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt mandag den 27. november 2017

Sag 164/2017

A

(selv)

mod

B

og

C

(advokat Bjarke Madsen for begge)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Østre Landsrets 21. afdeling den 27. januar 2017.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Lene Pagter Kristensen, Hanne Schmidt og Kurt Rasmussen.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse ophæves, og at sagen hjemvises til landsretten til realitetsbehandling.

De indkærede, B og C, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Ved Københavns Byrets dom af 2. oktober 2015 blev A dømt til at betale 368.850 kr. til B og C i en sag om mangler ved en fast ejendom. A ankede byrettens dom til landsretten med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. B og C påstod stadfæstelse og påstod sig endvidere tilkendt et højere sagsomkostningsbeløb end det af byretten fastsatte.

Ved retsbog af 19. maj 2016 berammede landsretten sagen til hovedforhandling den 27. februar 2017. Landsretten fastsatte samtidig frist til den 27. november 2016 for betaling af berammelsesafgift på 4.580 kr., jf. retsafgiftslovens § 2.

Ved retsbog af 7. december 2016 bemærkede landsretten, at berammelsesafgiften ikke var modtaget. Landsretten besluttede at fastsætte en yderligere frist, således at afgiften skulle være modtaget i landsretten senest den 12. december 2016 kl. 12. Det fremgår af retsbogen, at overskridelse af denne frist ville medføre afvisning af sagen, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 3.

Advokat Niels Nørgaard Rasmussen, som repræsenterede B og C for landsretten, har oplyst, at hans kontor modtog retsbogen af 7. december 2016 i e-Boks samme dag.

A's daværende advokat, advokat Sanne Tanja Lund, har i sin ansøgning til Procesbevillingsnævnet anført, at hun for A både varetog ankesagen mod B og C og en anden retssag, som verserede ved landsretten. Det fremgår endvidere af ansøgningen, at denne anden retssag blev udsat, da advokaten blev udsat for et voldeligt røveri, hvor hun pådrog sig en del fysiske skader. Udsættelsen medførte en del forvirring og forvekslinger af de to sager, og advokaten overså derfor fristen for betaling af berammelsesafgift i sagen mod B og C. Ved en rutinemæssig gennemgang af kontorets sager blev advokaten opmærksom på, at hun ikke havde modtaget berammelsesafgiften fra A. Advokaten kontaktede derfor telefonisk landsretten den 12. december 2016 for at høre, om berammelsesafgiften var indbetalt direkte til landsretten. Der foreligger ikke oplysninger om det nærmere tidspunkt for telefonsamtalen. Advokaten blev under telefonsamtalen gjort opmærksom på, at landsretten havde fastsat en ny frist for betaling, og at denne frist udløb den 12. december 2016 kl. 12. Da advokaten ikke kunne komme i telefonisk kontakt med A, sendte hun den 12. december 2016 en mail til A, hvori hun gjorde opmærksom på, at hverken hun eller landsretten havde modtaget berammelsesafgiften.

A indbetalte berammelsesafgiften til landsretten den 13. december 2016 kl. 13.16.

Ved retsbog af 6. januar 2017 bemærkede landsretten, at berammelsesafgiften ikke var betalt inden for fristen, idet afgiften først var modtaget i landsretten den 13. december 2016. Landsretten anmodede herefter om parternes eventuelle bemærkninger hertil, herunder om fastsæt-

telse af sagsomkostninger for landsretten i tilfælde af afvisning af A's påstand i ankestævningen.

Efter at have modtaget bemærkninger fra parterne afviste landsretten ved sålydende kendelse af 27. januar 2017 A's påstand i ankestævningen:

”Hvis afgiften efter retsafgiftslovens § 2 ikke betales efter påkrav, følger det af lovens § 62, stk. 3, at retten kan fastsætte en frist for afgiftens betaling. Betales afgiften ikke inden fristens udløb, afvises sagen, jf. dog § 7. I så fald bortfalder afgiften efter § 2.

Da A trods påkrav ikke har betalt afgiften for hovedforhandlingen inden den i påkravet fastsatte frist, afvises hendes påstand i ankestævningen, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 3.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at afgiften blev betalt dagen efter fristens udløb, idet landsretten bemærker, at der ikke er oplyst om undskyldelige omstændigheder som begrundelse for overskridelse af fristen.”

Ved brev af 10. februar 2017 anmodede advokat Sanne Tanja Lund på vegne af A landsretten om at genoptage ankesagen.

Ved retsbog af 31. marts 2017 udsatte landsretten sagen til den 18. april 2017 på advokat Niels Nørgaard Rasmussens bemærkninger til spørgsmålet om genoptagelse af sagen. Følgende er bl.a. anført i retsbogen:

”Landsretten må efter modtagelsen af advokat Sanne Tanja Lunds mail af 10. februar 2017 og efter en række henvendelser og svar fra Domstolsstyrelsens it-afdeling lægge til grund, at retsbogen af 7. december 2016 på grund af en beklagelig ekspeditionsfejl i landsretten ikke er sendt til advokat Sanne Tanja Lund, men alene blev sendt til advokat Niels Nørgaard Rasmussen.

Landsretten havde derfor ikke grundlag for at afvise appellants påstand i ankestævningen og overvejer derfor at ophæve landsrettens kendelse herom, jf. retsplejelovens § 222, og derpå genoptage ankesagen.”

Ved kendelse af 21. april 2017 bestemte landsretten, at ankesagen ikke blev genoptaget.

Landsrettens begrundelse er sålydende:

”Det følger af retsplejelovens § 222, at retten kan omgøre kendelser af procesledende karakter og beslutninger, når nye oplysninger foreligger, samt når retten i øvrigt finder det hensigtsmæssigt. Afvisningskendelsen af 27. januar 2017 er ikke truffet ved en beslutning og har heller ikke karakter af en kendelse af procesledende karakter. Henset til dette – og sammenholdt med, at det følger af retsplejelovens § 372, stk. 3, at en rettidig iværksat anke, der er afvist, med rettens tilladelse på ny kan tages under behandling, såfremt ny ankestævning indleveres på rettens kontor inden 2 uger efter det retsmøde, hvori sagen blev afvist – finder landsretten ikke, at der i den foreliggende situation er hjemmel til efter retsplejelovens § 222 eller efter princippet i bestemmelsen at genoptage ankesagen i relation til A’s påstand i ankestævningen.”

Anbringender

A har anført navnlig, at en ankesag kun kan afvises på grund af manglende betaling af retsafgift, hvis rettens påkrav om betaling af retsafgift er kommet frem til den, der skal betale afgiften, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 3.

Hverken hun eller hendes tidligere advokat, advokat Sanne Tanja Lund, har modtaget landsrettens retsbog af 7. december 2016, hvori fristen for betaling af berammelsesafgift blev fastsat til den 12. december 2016 kl. 12.00.

Det var først, da advokat Sanne Tanja Lund rettede telefonisk henvendelse til landsretten den 12. december 2016 efter kl. 12.00, at advokaten blev oplyst om, at landsretten ved retsbog af 7. december 2016 havde fastsat frist for betaling af berammelsesafgift samme dag kl. 12.00. Det var således ikke muligt at betale berammelsesafgiften rettidigt – heller ikke ved en straks-overførsel samme dag.

Højesteret fastslog i UfR 2014.137 (sag 201/2013), at et kæremål ikke bortfaldt som følge af manglende betaling af kærefgift, idet retten ikke havde godtgjort, at påkrav om betaling af afgiften var kommet frem til kærende.

Hun har ikke modtaget et påkrav om betaling af berammelsesafgift, og landsretten har på intet tidspunkt før advokat Sanne Tanja Lunds samtale med landsretten den 12. december 2016 efter kl. 12.00 rykket for betaling af berammelsesafgift. Der er derfor ikke grundlag for at afvise hendes påstand i ankestævningen, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 3.

B og A har anført navnlig, at berammelsesafgiften blev opkrævet hos advokat Sanne Tanja Lund allerede ved retsbog af 19. maj 2016. Påkravet efter retsafgiftslovens § 62, stk. 3, blev således fremsendt allerede den 19. maj 2016.

Det er ubestridt, at advokat Sanne Tanja Lund var i telefonisk kontakt med landsretten den 12. december 2016, og advokat Sanne Tanja Lund har i sin ansøgning til Procesbevillingsnævnet oplyst, at der under telefonsamtalen blev fastsat en ny frist til kl. 12.00 til betaling af berammelsesafgiften. Det er derfor uden betydning, om landsrettens retsbog af 7. december 2016 er kommet frem til advokat Sanne Tanja Lund. Efter fastsættelsen af fristen under telefonsamtalen med landsretten kunne og burde A eller advokat Sanne Tanja Lund have betalt berammelsesafgiften ved en straksoverførsel, hvilket kan ske ved hjælp af forskellige mobilapplikationer eller over netbank enten gratis eller mod et symbolsk gebyr på 1 kr.

Da A heller ikke overholdt den telefonisk fastsatte frist for betaling, har landsretten med rette afvist sagen, jf. den præceptive bestemmelse i retsafgiftslovens § 62, stk. 3.

Højesterets begrundelse og resultat

Ved ankestævning af 12. oktober 2015 ankede A Københavns Byrets dom af 2. oktober 2015 til Østre Landsret. Ved retsbog af 19. maj 2016 berammede landsretten sagen til hovedforhandling og fastsatte frist til den 27. november 2016 for betaling af berammelsesafgift. Da A ikke betalte berammelsesafgiften inden for den fastsatte frist, fastsatte landsretten ved retsbog af 7. december 2016 en ny frist, således at afgiften skulle være modtaget i landsretten senest den 12. december 2016 kl. 12. Det fremgår af retsbogen, at overskridelse af denne frist ville medføre afvisning af sagen, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 3. A indbetalte berammelsesafgiften til landsretten den 13. december 2016, hvorefter landsretten ved retsbog af 27. januar 2017 afviste A's påstand i ankestævningen.

Sagen angår for Højesteret, om landsretten med rette har afvist A's påstand i ankestævningen som følge af for sen betaling af berammelsesafgift.

A anmodede ved brev af 10. februar 2017 landsretten om genoptagelse af sagen, hvilket landsretten afslog ved kendelse af 21. april 2017. Under forberedelsen af spørgsmålet om genoptagelse anmodede landsretten ved retsbog af 31. marts 2017 advokat Niels Nørgaard

Rasmussen om bemærkninger til spørgsmålet om genoptagelse. Det fremgår af denne retsbog, at retsbogen af 7. december 2016 på grund af en beklagelig ekspeditionsfejl i landsretten ikke blev sendt til As daværende advokat, advokat Sanne Tanja Lund, men alene til advokat Niels Nørgaard Rasmussen. Højesteret lægger herefter til grund, at retsbogen af 7. december 2016 ikke blev sendt til advokat Sanne Tanja Lund.

Spørgsmålet er herefter, om landsretten telefonisk fastsatte en ny frist for betaling af berammelsesafgift, og om berammelsesafgiften på denne baggrund kunne være betalt rettidigt.

Højesteret lægger til grund, at der den 12. december 2016 fandt en telefonsamtale sted mellem en medarbejder i landsretten og advokat Sanne Tanja Lund. Højesteret lægger efter det oplyste endvidere til grund, at advokat Sanne Tanja Lund under telefonsamtalen blev gjort bekendt med den frist for betaling af berammelsesafgift, som blev fastsat ved retsbog af 7. december 2016. Der er således ikke grundlag for at antage, at der under telefonsamtalen blev fastsat en ny frist for betaling af berammelsesafgift.

Der foreligger ikke nærmere oplysninger om, på hvilket tidspunkt telefonsamtalen mellem en medarbejder i landsretten og advokat Sanne Tanja Lund fandt sted, herunder om samtalen fandt sted før eller efter kl. 12 den 12. december 2016, hvor fristen for betaling af berammelsesafgift udløb. Der er således ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at advokat Sanne Tanja Lund kunne have betalt berammelsesafgiften ved en straksoverførsel til landsretten.

Da landsretten ikke sendte retsbogen af 7. december 2016 til A's daværende advokat, advokat Sanne Tanja Lund, og da der ikke foreligger oplysninger om tidspunktet for advokatens telefonsamtale med landsretten den 12. december 2016, finder Højesteret, at A's anke er afvist med urette, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 3.

Højesteret ophæver herefter landsrettens kendelse af 27. januar 2017 om afvisning af A's påstand om frifindelse, og hjemviser sagen til realitetsbehandling ved landsretten.

Ingen part skal betale sagsomkostninger til den anden part.

Kæreafgiften tilbagebetales til A, jf. retsafgiftslovens § 57.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse ophæves, og sagen hjemvises til realitetsbehandling ved landsretten.